



**ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ**  
**TENDERS REVIEW AUTHORITY**

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ος όροφος, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία  
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

**Προσφυγή Αρ. 34/2022**

Μεταξύ:

**ΑΡΟΣΤΡΟΦΗΣ**

**Αιτητών**

v.

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**Αναθέτουσα Αρχή**

**Αναθεωρητική Αρχή  
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος  
Λοΐζος Κάππας, Μέλος  
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος  
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος  
Δήμος Θωμά, Μέλος

**Αιτητές:**

**ΑΡΟΣΤΡΟΦΗΣ**

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Θεοφάνη Ανδρέου, Δικηγόρο για Θεοφάνης Ανδρέου & Συνεργάτες ΔΕΠΕ
2. Ρεβέκκα De Donker, Διευθύντρια Αιτήτριας Εταιρείας

**Αναθέτουσα Αρχή:**

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Δήμητρα Παπαστεφάνου, Δικηγόρο της Δημοκρατίας
2. Ειρήνη Κουκάν, Επιθεωρήτρια Γαλλικών

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 8 Φεβρουαρίου, 2023

## Α Π Ο Φ Α Σ Η

Αντικείμενο της παρούσας προσφυγής είναι η απόφαση του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας («η Αναθέτουσα Αρχή») να αποκλείσει από το διαγωνισμό «*Προμήθεια Σχολικών Βιβλίων Γαλλικών για το Γυμνάσιο*» με αρ. ΜΕ02-2022, τις προσφορές των Αιτητών και να τον κατακυρώσει στην εταιρεία TRAIT D' UNION («η επιτυχούσα»).

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 25.05.2022 μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος e-procurement, με τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών την 27.06.2022. Για το διαγωνισμό συνολικά υποβλήθηκαν επτά προσφορές, οι τρεις από τους Αιτητές.

Στις 27.07.2022 η Επιτροπή Αξιολόγησης, αφού ολοκλήρωσε την αξιολόγηση της σχετικά με τα κριτήρια αξιολόγησης, ομόφωνα, εισηγήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών την αποσφράγιση του οικονομικού φακέλου της προσφοράς της επιτυχούσας, της μόνης που κατά την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης πληρούσε τις ελάχιστες απαιτήσεις του διαγωνισμού.

Στις 06.09.2022 το Συμβούλιο Προσφορών υιοθέτησε την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, η οποία ακολούθως σε συνεδρία της στις 12.09.2022 εξέτασε την οικονομική προσφορά της επιτυχούσας και εισηγήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών

την κατακύρωση σ' αυτήν του διαγωνισμού. Η εισήγησή της υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών σε συνεδρία του στις 21.09.2022. Τα αποτελέσματα του διαγωνισμού γνωστοποιήθηκαν στους οικονομικούς φορείς στις 18.10.22.

Οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής είναι άκυρη, παράνομη και στερημένη οποιασδήποτε νομικής ισχύος, λόγω παράβασης του ισχύοντος δικαίου.

Αρχικά οι Αιτητές αναφέρουν ότι δεν έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις του Ν. 73(Ι)/2016 («ο Νόμος») σε σχέση με τα κριτήρια αξιολόγησης.

Ειδικότερα αναφέρονται στο άρθρο 67 του Νόμου και σε επιστολή της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ημερ. 23.06.2022 όπου, μεταξύ άλλων, επισημαίνεται ότι τα κριτήρια αξιολόγησης είναι *«... κατά βάση θεωρητικά/νοητικά και η αξιολόγηση τους δεν φαίνεται να είναι μετρήσιμη»*.

Τα κριτήρια αξιολόγησης, υποστηρίζουν οι Αιτητές όπως αυτά καθορίζονται στο Έντυπο 12 των εγγράφων του Διαγωνισμού, παρέχουν στην Αναθέτουσα Αρχή απεριόριστη ελευθερία επιλογής, αφού η αξιολόγηση των προσφορών εναπόκειται στην αποκλειστική κρίση και γνώση των μελών της, στη βάση μη μετρήσιμων κριτηρίων. Περαιτέρω, ισχυρίζονται ότι τα κριτήρια ανάθεσης δεν διασφαλίζουν την δυνατότητα αποτελεσματικού ανταγωνισμού ούτε συνοδεύονται από

προδιαγραφές που να επιτρέπουν την αποτελεσματική επαλήθευση των πληροφοριών που παρέχονται από τους προσφέροντες. Σ' ότι αφορά την απάντηση της Αναθέτουσας Αρχής προς την Ελεγκτική Υπηρεσία, ημερ. 30.08.2022, ότι δηλαδή η εξειδίκευση των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι αρκετή για να καταστήσει μετρήσιμα τα κριτήρια αξιολόγησης, στην ουσία αναδεικνύει ότι η αξιολόγηση βασίστηκε στην υποκειμενική κρίση των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης, καθιστώντας παράλληλα ως τον σημαντικότερο παράγοντα την ύπαρξη αμεροληψίας και γνώσης των μελών της ως σύνολο αλλά και του καθενός ξεχωριστά. Συνεπώς, καταλήγουν οι Αιτητές, εάν προκύπτουν εύλογες υποψίες για κάποιο από τα μέλη ότι έχει λειτουργήσει μεροληπτικά τότε εκ των πραγμάτων η διαδικασία καθίσταται τρωτή και μολυσμένη στο σύνολο της.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, τα οποία κατά τους Αιτητές από μόνα τους είναι αρκετά για να καταστήσουν άκυρη τη διαδικασία, γίνεται αναφορά και στον λόγο αποκλεισμού των Αιτητών όπως αυτός καταγράφεται στην επιστολή γνωστοποίησης ημερ. 18.10.2022 και ο οποίος δεν προσδιορίζει ποια ή ποιες από τις ελάχιστες απαιτήσεις δεν ικανοποιούσε η προσφορά τους. Όπως και γιατί κρίθηκε ότι μόνο η προσφορά της επιτυχούσας πληρούσε τις ελάχιστες απαιτήσεις. Οι γενικές αναφορές των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης, όπως αυτές καταγράφονται στον σχετικό διοικητικό φάκελο, σύμφωνα με τους Αιτητές, δεν καλύπτουν το κενό το οποίο υπάρχει ούτε και δίδουν απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα.

Οι Αιτητές, αναφορικά με τα κριτήρια ανάθεσης, καταλήγουν ότι οι προσφορές τους στο σύνολό τους πληρούσαν τις ελάχιστες απαιτήσεις και ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης υπό πλάνη, αναφορικά με την ορθή ερμηνεία των όρων του διαγωνισμού τις απέρριψε. Προς υποστήριξη του ισχυρισμού τους παραπέμπουν στο άρθρο 46(I) του Ν.158(I)/1999 και σχετική νομολογία<sup>1</sup>.

Επόμενος ισχυρισμός των Αιτητών είναι η έλλειψη δέουσας και/ή επαρκούς αιτιολογίας. Με αναφορά στο άρθρο 26(1) του Ν. 158(I)/1999 αλλά και σε νομολογία<sup>2</sup> υποστηρίζουν ότι στην παρούσα περίπτωση η ανάγκη αιτιολόγησης της απόφασης ήταν αυξημένη. Η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να αιτιολογήσει την απόφαση της και να αναφέρει ποιες από τις ελάχιστες απαιτήσεις δεν ικανοποιούνται και γιατί. Η απουσία αιτιολογίας, προσθέτουν, θα μπορούσε να συμπληρωθεί εάν τα απαιτούμενα στοιχεία, κατά τρόπο βέβαιο και αναντίλεκτο, προκύπτουν από το φάκελο, πράγμα που εδώ δεν συμβαίνει, αφού δεν προκύπτει με ακρίβεια τι είχε υπόψη του το διοικητικό όργανο κατά τη λήψη της απόφασης του<sup>3</sup>.

Οι Αιτητές στη συνέχεια ισχυρίζονται απουσία επαρκούς έρευνας των σχετικών με την υπόθεση γεγονότων, κατά παράβαση του άρθρου 45(1) του Ν.158(I)/1999, και

---

<sup>1</sup> Λίνος Περικλέους ν. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω του Υπουργού Οικονομικών κ.ά. (1996) 3 Α.Α.Δ. 174

<sup>2</sup> Παύλος Κωνσταντίνου ν. Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας, Λεμεσού (1989) 3 ΑΑΔ 1676, Άθως Γεωργιάδης κ.α. ν. Δημοκρατίας (1967) 3 Α.Α.Δ. 653, Αγγελίδου κ.α. ν. Δημοκρατίας (1982) 3 Α.Α.Δ 520

<sup>3</sup> Χρίστος Παναγιωτίδης ν. Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων κ.ά. (1998) 3 ΑΑΔ 342

παραβίαση της αρχής της ισότητας, αφού η αξιολόγηση των προσφορών έγινε στη βάση μη μετρήσιμων κριτηρίων. Η κατά το δοκούν αξιολόγηση στη βάση μη μετρήσιμων κριτηρίων δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αντικειμενική αξιολόγηση και άρα ως πληρούσα την αρχή της ισότητας.

Τελευταίος ισχυρισμός των Αιτητών είναι η παραβίαση των αρχών της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης της αναλογικότητας, της ισότητας και της αντικειμενικότητας.

Προς υποστήριξη του ισχυρισμού τους αναφέρονται σε γεγονότα που διαδραματίστηκαν ενώ βρισκόταν σε εξέλιξη η διαδικασία του διαγωνισμού και δεν είχαν ανακοινωθεί τα αποτελέσματα.

Ειδικότερα αναφέρονται σε διαδικτυακά σεμινάρια, ημερ. 05.09.2022 και 06.09.2022, τα οποία διοργανώθηκαν από την επιτυχούσα για παρουσίαση των νέων εκδόσεων της, το παιδαγωγικό της υλικό, περιεχόμενο και μεθοδολογία και για τα οποία η επιθεωρήτρια Γαλλικών κα Ει. Κουκάν, το αρμόδιο για πληροφορίες πρόσωπο σχετικά με τον υπό κρίση διαγωνισμό και μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης, με σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα ημερ. 4.9.2022 σύστηνε στους καθηγητές των Γαλλικών από τη μια σεμινάρια της επιτυχούσας και από την άλλη συγκεκριμένο σχολικό βιβλίο της επιτυχούσας. Οι ενέργειες αυτές αναφέρουν πρέπει να αποφεύγονται καθότι δημιουργούν συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού,

παραβιάζουν την αρχή της ισότητας και παράλληλα εξουδετερώνουν την αρχή της αντικειμενικότητας.

Τα πιο πάνω γεγονότα αναφέρουν οι Αιτητές στις 6.9.2022 τα γνωστοποίησαν στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας, ο οποίος με τη σειρά του ζήτησε και έλαβε στις 20.09.2022 έγκριση από τον Υπουργό Παιδείας όπως η υπόθεση ανατεθεί στην Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου για διερεύνηση και εισήγηση ως προς τον τρόπο χειρισμού της υπόθεσης. Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου με σημείωμα της ημερ. 23.9.2022 εισηγείτο την διακοπή της διαδικασίας κατακύρωσης μέχρι την έκδοση του πορίσματος.

Καταληκτικά οι Αιτητές αναφέρουν ότι παρόλο που η τελική απόφαση κατακύρωσης λήφθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών, η συμμετοχή της κας Ει. Κουκάν σε προηγούμενα στάδια της διαδικασίας κλονίζει την πεποίθηση του διοικούμενου για το αδιάβλητο της τελικής απόφασης.

Η Αναθέτουσα Αρχή τους ισχυρισμούς των Αιτητών σε σχέση με τα κριτήρια αξιολόγησης του διαγωνισμού τους χαρακτηρίζει ανεδαφικούς και μη υποστηριζόμενους από τα στοιχεία του φακέλου.

Οι Αιτητές, αναφέρει, κατά την υποβολή των προσφορών τους γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν τα κριτήρια ανάθεσης, τη σχετική στάθμιση για το κάθε ένα από αυτά

και όμως δεν υπέβαλαν οποιαδήποτε διευκρινιστική ερώτηση, εισήγηση ή παρατήρηση αλλά αντίθετα, ανεπιφύλακτα έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό. Συνεπώς δεν νομιμοποιούνται εκ των υστέρων να εγείρουν θέματα για τα κριτήρια αξιολόγησης<sup>4</sup>.

Ανεξάρτητα των πιο πάνω, η Αναθέτουσα Αρχή υποστηρίζει ότι ο διαγωνισμός αφορά σύμβαση της οποίας το ενδιαφέρον δεν εξαντλείται στο κόστος προμήθειας των σχολικών βιβλίων, αλλά εκτείνεται και στη στάθμιση άλλων παραμέτρων. Συνεπώς η Αναθέτουσα Αρχή όχι μόνο είχε διακριτική ευχέρεια αλλά και τη δυνατότητα οργάνωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας με σύνθετα κριτήρια, προκειμένου να αποφεύγεται ο επηρεασμός της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών από το ύψος των προσφορών. Επιπλέον η αξιολόγηση αφορά τεχνικό θέμα και συνεπώς, όπως κατ' επανάληψη έχει νομολογηθεί, η κρίση της διοίκησης σε τεχνικά θέματα δεν ελέγχεται<sup>5</sup>.

Σχετικά με την αλληλογραφία μεταξύ Υπουργείου Παιδείας και Ελεγκτικής Υπηρεσίας, αναφέρει ότι λανθασμένα οι Αιτητές αναφέρονται στην επιστολή ημερ. 30.08.2022 του Υπουργείου. Η επιστολή η οποία απεστάλη στην Ελεγκτική Υπηρεσία είναι ημερ. 14.09.2022 και σ' αυτήν, επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, ότι

---

<sup>4</sup> I. Soteriou Constructions Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω 1. Υπουργείου Εσωτερικών, 2. Τμήματος Δημοσίων Έργων, 3. Συμβουλίου Προσφορών Υπουργείου Εσωτερικών, Υπόθεση 69/2013, ημερ. 22.12.2014

<sup>5</sup> Α. Ράφτης v. Κυπριακής Δημοκρατίας κ.α. (2002) 3 ΑΑΔ 345, 361, First Elements Euroconsultants Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, Α.Ε. 34/2012, ημερ. 15.12.2017



με στόχο να απαλειφθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό το στοιχείο της υποκειμενικότητας και να αξιολογηθεί πολύπλευρα το περιεχόμενο των προσφερόμενων βιβλίων, εισήχθησαν πολλές διαβαθμίσεις των κριτηρίων.

Με αναφορά στα πρακτικά του Συμβουλίου Προσφορών απορρίπτει και τους ισχυρισμούς των Αιτητών για πλάνη περί τα πράγματα, απουσία επαρκούς αιτιολογίας και δέουσας έρευνας. Επιπλέον, απορρίπτει και τον ισχυρισμό των Αιτητών για παράλειψη ειδικής αιτιολόγησης, αφού στην επίδικη απόφαση το Συμβούλιο Προσφορών υιοθέτησε την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης<sup>6</sup> στην οποία υπάρχει πλήρης αιτιολογία.

Σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή, ούτε ο ισχυρισμός για παραβίαση των αρχών της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης και της αναλογικότητας, της αρχής της ισότητας και της αντικειμενικότητας ευσταθεί.

Σ' ότι αφορά τα επιμορφωτικά σεμινάρια ημερομηνίας 05.09.2022 και 06.09.2022 αυτά έγιναν μετά την υποβολή της Έκθεσης Αξιολόγησης στο Συμβούλιο Προσφορών στις 23.08.2022, σε χρόνο δηλαδή που δεν υπήρχε δυνατότητα διαφοροποίησης των αποτελεσμάτων. Σχετικά με το βιβλίο στο οποίο αναφέρονται οι Αιτητές ότι η κα Ει. Κουκάν με ηλεκτρονικό μήνυμά της συνέστησε στους

---

<sup>6</sup> Σιαμμάς Γεώργιος ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (1998) 3 ΑΑΔ 569

καθηγητές των Γαλλικών, η Αναθέτουσα Αρχή απαντά ότι το συγκεκριμένο βιβλίο, με ομόφωνη απόφαση της Επιτροπής Αξιολόγησης, κρίθηκε ότι πληροί τις απαιτήσεις του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης και γι' αυτό θεωρήθηκε ως το πλέον κατάλληλο. Επειδή, συνεχίζει, υπήρχε άμεση ανάγκη ενημέρωσης και στήριξης των καθηγητών η Επιθεώρηση παρά την απουσία σχολικού εγχειριδίου ετοίμασε τους δείκτες επιτυχίας/επάρκειας/ύλης, στους οποίους το εγχειρίδιο της επιτυχούσας ανταποκρινόταν. Ήταν ολοκληρωμένο και περιείχε όλες τις απαιτούμενες θεματικές, εκ παραδρομής όμως κοινοποιήθηκε ο τίτλος του βιβλίου. Δεν υπήρχε πρόθεση από μέρους της κας Ει. Κουκάν για αποστολή του τίτλου του βιβλίου, αλλά μόνο η αποστολή των δεικτών επιτυχίας/επάρκειας. Το εκ παραδρομής αποσταλέν στις 4.9.2022 ετοιμάστηκε καθαρά για χρήση της επιθεώρησης και την επομένη 5.9.2022 απεστάλη νέο μήνυμα στους καθηγητές όπως αγνοήσουν το προηγούμενο καθότι δεν είναι ακόμη γνωστό ποιο θα είναι το βιβλίο που τελικά θα επιλεγεί.

Η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρεται επίσης και σε άλλα είκοσι οκτώ επιμορφωτικά σεμινάρια, τα οποία έγιναν πριν την γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων στις 18.10.2022, και για τα οποία έγινε σχετική ενημέρωση των καθηγητών από την επιθεώρηση των Γαλλικών. Είκοσι τρία από τα σεμινάρια αφορούσαν εκδοτικούς οίκους τους οποίους εκπροσωπούσαν οι Αιτητές.

Σχετικά με τον ρόλο που διαδραμάτισε η κα Ει. Κουκάν η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι ήταν η Συντονίστρια της επταμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης και απορρίπτει ως νομικά αβάσιμους και ανακόλουθους τους ισχυρισμούς των Αιτητών ότι με το ενημερωτικό σημείωμα ημ. 04.09.2022 υπήρξε προτροπή για αγορά των βιβλίων της επιτυχούσας.

Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό των Αιτητών σε σχέση με τα κριτήρια επιλογής στην

**Κυπριακή Δημοκρατία κ.ά. ν. Pharment Ltd (2011) 3 AAD 1** αναφέρονται τα εξής:

*«Έχουμε την άποψη, με κάθε εκτίμηση προς το συνάδελφο που επιλήφθηκε της υπόθεσης πρωτόδικα, ότι δεδομένης της εν προκειμένω συμμετοχής της αιτήτριας στο διαγωνισμό, αυτή δεν μπορούσε να προβάλει μετ' εννόμου συμφέροντος ζήτημα αντισυνταγματικότητας των εν λόγω Κανονισμών. Αποκομίζοντας το όφελος της συμμετοχής στη διαδικασία, δεν μπορούσε εν συνεχεία, επειδή η προσδοκία της δεν πραγματοποιήθηκε, να επιδιώξει τη μηδένιση της διαδικασίας. Δηλαδή, να επιδοκιμάζει και να αποδοκιμάζει: βλ. την απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στην **Ηλία κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1999) 3 Α.Α.Δ. 884**, όπως και την πιο πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση **Κυπριακό Διϋλιστήριο Πετρελαίου Ατδ ν. Δήμου Λάρνακας κ.ά. (2000) 3 Α.Α.Δ. 345**. Σε σχέση, πιο συγκεκριμένα, με το υπό αναφορά ζήτημα, η Ολομέλεια πρόσφατα στην **Αναστασίου ν. Δήμου Παραλιμνίου (2000) 3 Α.Α.Δ. 339**, επιδοκίμασε την ακόλουθη υπόμνηση στην οποία είχε προβεί ο Κωνσταντινίδης Δ. στην **Αναστασίου ν. Κ.Ο.Τ. (1996) 4(Δ) Α.Α.Δ. 2440**:*

*«Όχι μόνο η προσφυγή, αλλά και οι λόγοι ακυρότητας πρέπει να προβάλλονται «μετ' εννόμου συμφέροντος» για να είναι παραδεκτοί.»»*

Στην παρούσα περίπτωση, εφόσον οι Αιτητές με την ανεπιφύλακτη υποβολή της προσφοράς τους αποδέχθηκαν τους όρους του διαγωνισμού, σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή, κρίνουμε ότι δεν νομιμοποιούνται εκ των υστέρων να θέτουν

ζητήματα σε σχέση με όρους του διαγωνισμού. Δεν τίθεται ζήτημα εκ των υστέρων ερμηνείας όρου που αποδέχθηκαν, έστω και εάν αυτοί είναι διατυπωμένοι με γενικότητα και ευρύτητα. Εφόσον τον αποδέχθηκαν ανέλαβαν και τον όποιο ανάλογο κίνδυνο. Συνεπώς ο ισχυρισμός των Αιτητών σε σχέση με τα κριτήρια επιλογής απορρίπτεται.

Με την απόρριψη του πιο πάνω ισχυρισμού θα εξετάσουμε το ζήτημα αναφορικά με τις ενέργειες της κας Ει. Κουκάν και κατά πόσο αυτές, σε συνδυασμό πάντοτε με όσα προκύπτουν από το διοικητικό φάκελο ή γεγονότα που έγιναν αποδεκτά από την Αναθέτουσα Αρχή, επηρεάζουν τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης.

Καθώς προκύπτει από το διοικητικό φάκελο ο Γενικός Διευθυντής της Αναθέτουσας Αρχής, ο οποίος σύμφωνα με τον Καν. 13(1) της ΚΔΠ 201/2007, ευθύνεται για την εφαρμογή της διαδικασίας που είναι απαραίτητη για την ανάθεση της σύμβασης, στις 16.9.2022 υπέβαλε στο Συμβούλιο Προσφορών την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης σε σχέση με τον έλεγχο των προϋποθέσεων συμμετοχής και την αξιολόγηση του τεχνικού μέρους της προσφοράς. Ακολούθως, στις 19.9.2022 μετά την επιστολή των Αιτητών ημερ. 6.9.2022<sup>7</sup> υπέβαλε στον Υπουργό

---

<sup>7</sup> I wanted to bring something to your attention regarding the transparency of the competition. Even though the results of the competition have not been announced yet, despite the fact that the academic year is commencing next week, since Saturday 3<sup>rd</sup> September, we have had public school French teachers contacting our store and asking whether we have books in store by the publisher «Trait D'Union A.E.» (one of the seven participants of the competition). In addition, it was brought to my attention over the weekend, that the same publishing company was organising seminars specific to Cyprus (please see attached). From my prior experience, I believe it is not the right time to organise seminars by a publisher participating in the competition, especially after being informed by Dr Irene Koukane that a decision has not been made yet and before the results are publicly announced.

Παιδείας εισήγηση όπως ανατεθεί στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου «να διερευνήσει την καταγγελία και να υποβάλει εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού».

Η εισήγηση έγινε δεκτή από τον Υπουργό και το ζήτημα παραπέμφθηκε στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία στις 23.9.2022 εισηγήθηκε όπως εξεταστεί η πιθανότητα διακοπής της κατακύρωσης του διαγωνισμού μέχρι την έκδοση πορίσματος. Στο μεταξύ στις 16.9.2022 ο Γενικός Διευθυντής υπέβαλε στο Συμβούλιο Προσφορών την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης σε σχέση με τη συνολική αξιολόγηση των προσφορών και εισήγηση για κατακύρωση του διαγωνισμού στην επιτυχούσα. Η εισήγηση υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών στις 21.9.2022. Την επομένη, 22.9.2022, οι Αιτητές με επιστολή τους προς το Γενικό Διευθυντή, αφού αναφέρονται στις διάφορες ανακοινώσεις σε σχέση με σεμινάρια, στη γραπτή διαμαρτυρία τους ημερ. 6.9.2022 και στις τηλεφωνικές επικοινωνίες που είχαν με την κα Ει. Κουκάν καταλήγουν ως εξής:

- «1. Πριν από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, σχολικά βιβλία ενός εκ των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό συστάθηκαν και/ή προτάθηκαν στους Καθηγητές των Γαλλικών, οι οποίοι τελευταίοι έσπευσαν άμεσα να τα εξασφαλίσουν, προφανώς για σκοπούς διδασκαλίας. Μάλιστα, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το βιβλίο «Ca Marche» πράγματι δεν βρίσκεται σε καμία αγορά αλλά ακόμη και το γεγονός ότι οι Καθηγητές Γαλλικών έσπευσαν να εξασφαλίσουν τα εν λόγω βιβλία πριν από τη διεξαγωγή σεμιναρίων από τον εν λόγω

---

I therefore, contacted Dr Irene Koukane to express my concerns and was not given a clear response, and was told that maybe the teachers got the wrong message. A few hours after my telephone conversation with Dr Koukane, a subsequent email was sent out to all the public school French teachers (please see attached). I just wanted to bring this to your attention to ensure that a transparent procedure is taking place before a decision is made.

εκδοτικό οίκο, γεγονότα τα οποία συνηγορούν στο ότι αυτά δεν ήτο γνωστά ώστε να δικαιολογείται το ενδιαφέρον σωρείας καθηγητών να τα εξασφαλίσουν.

2. *Ενώ ακόμη δεν έχουν ανακοινωθεί τα αποτελέσματα του εν λόγω διαγωνισμού, ο εν λόγω εκδοτικός οίκος – ο οποίος επαναλαμβάνουμε είναι ένας εκ των επτά συμμετεχόντων στο διαγωνισμό – διοργανώνει σεμινάρια για να παρουσιάσει μεταξύ άλλων τις εκδόσεις του, ενώ είναι πολύ καλά γνωστό ότι ενώσω διαρκεί ο διαγωνισμός, κάτι τέτοιο πρέπει να αποφεύγεται αφού δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού.*
3. *Η Επιθεωρήτρια Γαλλικών κα Ειρήνη Κουκάν, χρησιμοποιώντας το υπηρεσιακό ηλεκτρονικό της ταχυδρομείο και προφανώς και την ιδιότητά της, συστήνει τα εν λόγω σεμινάρια στους Καθηγητές των Γαλλικών, γεγονός το οποίο έχει ξεκάθαρα κατάφορα παραβιάσει την αρχή των ίσων αποστάσεων μεταξύ των συμμετεχόντων αλλά έχει παράλληλα εξουδετερώσει και την αρχή της αντικειμενικότητας. Μάλιστα, από το Παράρτημα Γ διαφαίνεται ότι δεν αρκέστηκε μόνο στη σύσταση συμμετοχής στα εν λόγω σεμινάρια, αλλά πρότεινε στους Καθηγητές των Γαλλικών και συγκεκριμένο σχολικό βιβλίο του εν λόγω εκδοτικού οίκου. Το γεγονός ότι μετά από τη διαμαρτυρία των πελατών μας προς την Επιθεωρήτρια, η τελευταία ζητούσε από τους καθηγητές των Γαλλικών να αγνοήσουν το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το οποίο τους απέστειλε στις 04/09/2022, προφανώς και δεν θεραπεύει το μίσημα το οποίο έχει δημιουργηθεί συνεπεία των ενεργειών της ίδιας».*

Ακολούθησε νέα επιστολή των Αιτητών ημερ. 28.9.2022 με επισύναψη ηλεκτρονικού μηνύματος της κας Ει. Κουκάν ημερ. 4.9.2022 στο οποίο γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένο βιβλίο της επιτυχούσας και σημειώνεται ότι μετά τη διαμαρτυρία των Αιτητών μέσω της κας Ρ. Ντε Ντόνκερ στις 5.9.2022 η κα Ει. Κουκάν απέστειλε νέο ηλεκτρονικό μήνυμα με το οποίο καλούσε τους καθηγητές όπως αγνοήσουν το προηγούμενο καθότι η αναφορά σε βιβλίο έγινε εκ παραδρομής.

Είναι πρόδηλο από όσα έχουμε παραθέσει πιο πάνω ότι το Συμβούλιο Προσφορών στις 21.9.2022 ημερομηνία που λάμβανε την προσβαλλόμενη απόφαση δεν είχε ενημερωθεί από τον κατά νόμο υπεύθυνο για την εφαρμογή των διαδικασιών του διαγωνισμού για τις καταγγελίες που υπήρχαν και για τις οποίες στις 20.9.2022, δηλαδή πριν από τη συνεδρία του Συμβουλίου Προσφορών κατά την οποία λήφθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, εγκρίθηκε από τον Υπουργό Παιδείας αίτημα του όπως οι καταγγελίες παραπεμφθούν για εξέταση στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Ο Γενικός Διευθυντής ο οποίος από 6.9.2022 ήταν ενήμερος για το ζήτημα των καταγγελιών για τις οποίες μάλιστα υπέβαλε εισήγηση στις 19.9.2022 για εξέτασή τους από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου παρέλειψε να ενημερώσει το Συμβούλιο Προσφορών, για τις καταγγελίες που υπήρχαν και οι οποίες δεν ήταν ανεξάρτητες με τη διαδικασία του διαγωνισμού ούτε έλαβαν χώρα μετά την κατακύρωσή του. Αφορούσαν ενέργειες της Συντονίστριας της Επιτροπής Αξιολόγησης τις οποίες το Συμβούλιο Προσφορών όταν αποφάσιζε δεν είχε ενώπιόν του, όπως δεν είχε την απόφαση του Υπουργού για παραπομπή του θέματος στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου και την εισήγηση της Μονάδας. Καθώς προκύπτει από το πρακτικό ημερ. 21.9.2022 ενώπιόν του τέθηκε μόνο η έκθεση αξιολόγησης. Στην ουσία γεγονότα που έπρεπε να τεθούν δεν τέθηκαν με αποτέλεσμα η απόφασή του να έχει ληφθεί χωρίς αυτό να έχει ενώπιόν του το σύνολο όσων αφορούσαν στη διαδικασία του διαγωνισμού, η οποία αναμφίβολα πρέπει να διέπεται από νομιμότητα.

Μας απασχόλησε ενόψει της υπογραφής της σύμβασης κατά πόσο μας παρέχεται η δυνατότητα στο παρόν στάδιο να εξετάσουμε τους ισχυρισμούς των Αιτητών σε σχέση με τις ενέργειες της κας Ει. Κουκάν. Έχοντας υπόψη ότι αυτές δεν τέθηκαν ενώπιον του Συμβουλίου Προσφορών δηλαδή του αποφασίζοντος οργάνου, ότι δεν υπάρχει πρακτικό του Συμβουλίου Προσφορών σε σχέση με το κατά πόσο η διαδικασία έχει μολυνθεί και του γεγονότος ότι εναντίον της κας Ει. Κουκάν έχει διαταχθεί σχετική έρευνα, κρίνουμε ότι δεν έχουμε αυτή τη δυνατότητα.

Ενόψει των πιο πάνω η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται χωρίς άλλη διαταγή.